

Nota bene:

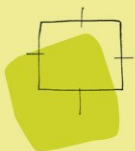
Navolgend “*Advies Natuurwaarden Aldfeartsdyk 13 te Goënga*” dateert van medio 2011. De basis voor dit onderzoek heeft het destijds voorgenomen landschappelijk inpassingsplan met bijbehorende inrichtingsschets betroffen. Nadien hebben bij de planvorming in het kader van het bestemmingsplan nog enkele wijzigingen aan de inrichtingsschets plaatsgehad. Het gepresenteerde planvoornemen in het bestemmingsplan (zoals aangegeven in de toelichting en vastgelegd in de regels en op de verbeelding) is derhalve enigszins afwijkend aan wat in het natuurwaardenonderzoek is gepresenteerd. De aanpassingen die aan de inrichtingsschets hebben plaatsgevonden, leiden evenwel niet tot inhoudelijke consequenties ten aanzien van het ecologische aspect zoals in het natuurwaardenonderzoek van 2011 is omschreven.

BügelHajema Adviseurs b.v.

Leeuwarden, 10 januari 2014

**Advies Natuurwaarden Aldfaertsdyk 13
te Goënga**

Gemeente
Wymbritseradiel

BügelHajema

Plek voor ideeën

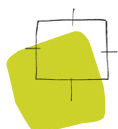
Advies Natuurwaarden Aldfaertsdyk 13 te Goënga

Inhoud

Rapport en bijlagen

16 mei 2011

Projectnummer 027.12.17.01.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	11
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	11
3.2	Streekplan - Ecologische Hoofdstructuur	12
3.3	Streekplan - natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur	13
4	Soortenbescherming en effectbepaling	15
4.1	Vaatplanten	15
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	16
4.3	Zoogdieren - overige	17
4.4	Vogels	18
4.5	Amfibieën	19
4.6	Reptielen	19
4.7	Vissen	20
4.8	Dagvlinders	20
4.9	Libellen	21
4.10	Overige ongewervelden	21
5	Conclusie en consequenties	23
5.1	Beschermde gebieden	23
5.2	Beschermde soorten	23
5.3	Uitvoerbaarheid	23
6	Bronnen	25
6.1	Veldbezoek	25
6.2	Media	25
6.3	Literatuur	25

Bijlagen

Inleiding

De familie Naeyé heeft de gronden aan de Aldfaertsdyk 13 aangekocht. Hier staat op dit moment een kleine woning op een relatief klein erf. De familie is van plan de huidige woning te slopen en een nieuwe, grotere woning te realiseren. Daarnaast wil de familie het achterliggende agrarische gebied, dat ook in eigendom is, ontwikkelen tot natuurgebied en een directe vaarverbinding vanaf het perceel met de naastgelegen Snitser Aldfeart realiseren. Om deze ontwikkelingen mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

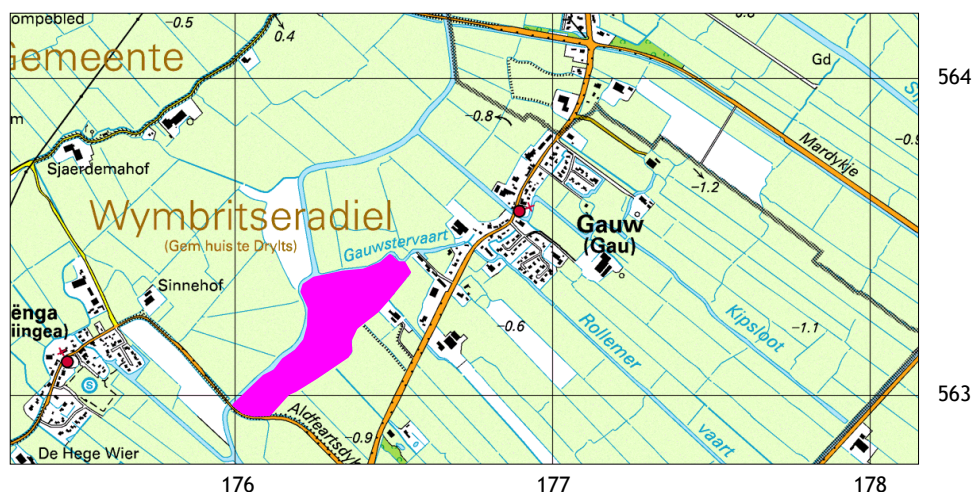
AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde ontwikkelingen. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Nota Ruimte en het Streekplan Fryslân 2007. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (roze) (bron ondergrond: Mij Kadaster)

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

OPZET VAN HET RAPPORT

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

INFORMATIE	De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op: - bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites; - verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.
BEOORDELING	Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Waar nodig wordt aandacht geschonken aan eventuele mitigerende en compenserende maatregelen.
BEVINDINGEN	Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plan- nen

2

2.1

Ligging

Het plangebied ligt tussen de dorpen Goënga en Gauw aan de Aldfaertsdyk. Aan de westzijde ligt de Snitser Aldfeart. Nagenoeg het gehele plangebied ligt in het kilometerhok¹ 176-563 en in uurhok¹ 10-38. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en het betreffende kilometerhok.

2.2

Huidige situatie

Het grootste deel van het plangebied bestaat uit agrarisch grasland. Het gebied is ook van oudsher een agrarisch gebied. Opvallend is het reliëf van het perceel grasland aan de noordzijde. In het verleden is de klei in enkele delen van dit perceel afgegraven voor verwerking in een aardewerkfabriek.

Aan de westzijde grenst het plangebied aan de Snitser Aldfeart. De oevers zijn sterk afgekalfd doordat vorig jaar de percelen grasland zijn beweide met paarden en de oevers hierbij sterk zijn vertrapt. Er is hier dan ook weinig oevervegetatie aanwezig.

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

In het plangebied is een klein erf met woning gelegen. Het erf is voorzien van opgaande beplanting. De woning is van donker geteerd hout en heeft een pannendak. Er is geen duidelijke toegangsweg aanwezig. Het plangebied is tussen 1850 en 1900 bebouwd geraakt.

2.3

Voorgenomen plannen

Ten behoeve van het plan is een inrichtingsplan opgesteld (Landschappelijke inpassing Aldfeartsdyk 13, Goënga, BügelHajema Adviseurs, 2011). Voor een gedetailleerde beschrijving van het plan wordt dan ook naar het betreffende inrichtingsplan verwezen. In het navolgende is een inrichtingsschets opgenomen.

Ten behoeve van het plan zal onder meer de bestaande woning worden verwijderd en zullen gronden en watergangen worden vergraven.

G e b i e d s b e s c h e r - m i n g e n e f f e c t b e - p a l i n g

3

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 (zie bijlage 1).

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Sneekermeeergebied, dat is gelegen op ruim 2 km afstand ten zuidoosten van het plangebied. Het Sneekermeeergebied bestaat uit het Sneekermeer, Goëngarijpsterpoelen, Terkaplesterpoelen en Akmarijp. Andere beschermde gebieden liggen op een veel grotere afstand.

INVENTARISATIE

Het Natura 2000-gebied Sneekermeeergebied is voor de volgende diersoorten aangewezen:

Habitatsoorten

- Meervleermuis
- Noordse woelmuis

Broedvogelsoorten

- Porseleinhoen
- Kwartelkoning
- Kempfaan
- Rietzanger

Niet-broedvogelsoorten

- Kleine rietgans
- Kolgans
- Brandgans
- Smient
- Krakeend
- Wintertaling
- Wilde eend
- Slobeend

Niet-broedvogelsoorten

- Meerkooet
- Goudplevier
- Kievit
- Kemphaan
- Grutto
- Wulp

Het ligt in de verwachting dat de graslanden in en rond het plangebied door overwinterende ganzen, eenden en steltlopers zullen worden bezocht om te foerageren. Een deel van deze vogels zal rusten in het Sneekermeergebied. De aanwijzing van het Sneekermeergebied als Natura 2000-gebied heeft onder meer betrekking op de functie slaapplaats. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van bestaande bebouwing en infrastructuur heeft het plangebied en omgeving echter een beperkte waarde als foerageergebied. In dergelijke gebieden zijn namelijk openheid en rust belangrijke voorwaarden. Het plangebied en omgeving heeft op basis van het Natuurbeheerplan 2011 (9) ook geen status als ganzenfoerageergebied gekregen.

EFFECTEN Gezien de afstand van het plangebied tot beschermde gebieden worden directe negatieve effecten, zoals die van geluid en verlichting, niet verwacht. Als gevolg van de ontwikkelingen zal een deel van het plangebied (rietvegetatie) als foerageergebied voor ganzen, eenden en steltlopers verloren gaan. Door de ontwikkeling van natte graslanden zal voor met name steltlopers en eenden een hoogwaardiger foerageergebied ontstaan. De betreffende soorten zijn buiten de broedperiode niet zeer gevoelig voor oppervlakteverlies van het foerageergebied. Gezien de omvang van de ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van beschermde gebieden verwacht.

CONCLUSIE Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. Bevoegd gezag in deze is het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân.

3.2

Streekplan - Ecologische Hoofdstructuur

INVENTARISATIE Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan de Ecologische Hoofdstructuur. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur betreft het Sneekermeer met omliggende gras- en oeverlanden. Dit gebied ligt op ruim 2 km afstand. De ambities hebben aan de zijde van het plangebied met name betrekking op Zoete Plas, Vochtig hooiland, Vochtig weidevogelgrasland, Zilt- en overstromingsgrasland en Faunarijk grasland.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

EFFECTEN

De activiteit is op het punt van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met het Streekplan Fryslân 2007. Bevoegd gezag in deze is het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân.

CONCLUSIE

3.3

Streekplan - natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 wordt naast de Ecologische Hoofdstructuur specifiek ingezet op een verantwoorde weidevogelstand en voldoende ganzenfoerageergebied in de open klei- en veenweidegebieden. In weidevogel- en ganzenfoerageergebieden zijn openheid en rust belangrijke voorwaarden. Zo komen er geen weidevogels tot broeden en gaan ganzen niet foerageren nabij opgaand groen, bebouwing en wegen. Naarmate de afstand tot de verstoringfactor groter wordt, wordt de daadwerkelijke verstoring kleiner. In het kader van het Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013 (10) wordt bijvoorbeeld voor weidevogels een verstoringzone van 250 m rond woonbebouwing gehanteerd. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van bestaand opgaand groen, bebouwing en infrastructuur heeft het plangebied en omgeving een beperkte waarde als weidevogelbroed- of als ganzenfoerageergebied. Het plangebied en omgeving heeft op basis van het Natuurbeheerplan 2011 (9) ook geen status als weidevogel- of ganzenfoerageergebied gekregen.

INVENTARISATIE

Doordat de aanplant van hoog opgaand groen alleen beperkt zal blijven rond het woonperceel, zal het effect van de ontwikkelingen op de openheid van het omliggende gebied zeer beperkt zijn. Door de ontwikkeling van rietvegetaties zal wel een deel van het plangebied als foerageergebied voor ganzen, eenden en steltlopers verloren gaan. Deze soorten foerageren niet tot zelden in rietvelden. Echter als gevolg van de ontwikkeling van natte graslanden zal juist plaatselijk voor weidevogels een hoogwaardiger foerageergebied ontstaan. Indien er een grotere plas water op het maaiveld blijft staan, zal deze tevens als slaapplek kunnen dienstdoen. Wanneer de menselijke aanwezigheid in de natte graslanden tijdens het broedseizoen beperkt blijft, zal hier tevens een enigszins hoogwaardig broedgebied voor weidevogels ontstaan. Verstoring van weidevogels en ganzen in het ten noordwesten gelegen gebied als gevolg van de toename van menselijke aanwezigheid buiten het woonerf in vergelijking met het huidige agrarische gebied wordt niet verwacht. De rietvegetatie zal deze verstoring afschermen.

EFFECTEN

CONCLUSIE Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op belangrijke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden verwacht. De effecten op weidevogels ter plaatse zijn wisselend. Bevoegd gezag in deze is het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Onbekend is of de ontwikkeling van rietveld binnen het beleid past. In het kader van het Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013 (10) is het plan aan de provincie voorgelegd. Vooralsnog is er geen reactie ontvangen.

Soortenbescherming en effectbeoordeling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, worden in dit rapport respectievelijk de benamingen licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime (valt zowel onder het middelzware als onder het strenge beschermingsregime).

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken (opgave van Het Natuurloket (1), zie bijlage 2), verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Het plangebied is begin april 2011 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1). Gezien de aard van het plangebied en op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

VELDBEZOEK

4.1

Vaatplanten

De graslanden zijn vrij soortenarm. Naast Engels raaigras staan er soorten als paardenbloem, speenkruid, veldkers en vogelmuur. Langs de waterkanten is een enigszins gevarieerdere vegetatie aanwezig. Hier staan soorten zoals grote brandnetel, liesgras, oeverzegge, pitrus en zwart tandzaad.

INVENTARISATIE

Op het erf zijn verschillende bomen aangeplant. Het gaat hierbij onder meer om zwarte els, schietwilg, walnoot en enkel fruitbomen. Op het erf zijn tevens enkele tuinplanten aanwezig, waaronder de licht beschermde gewone vogelmelk. Aangeplante exemplaren, zoals hier het geval is, vallen echter niet onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Op basis van Het Natuurloket (1) blijkt dat in het betreffende kilometerhok één licht beschermde soort is aangetroffen. Naar verwachting betreft dit zwanenbloem. Zwanenbloem is in deze omgeving een algemene soort die veel in sloten en slootkanten wordt aangetroffen. De watergangen in het plangebied worden periodiek geschoond, wat gunstig is voor deze soort. Het veldbezoek was te vroeg in het seizoen om deze soort te kunnen aantreffen. Het is goed mogelijk dat zwanenbloem in het plangebied aanwezig is. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden andere beschermde soorten niet in of direct rond het plangebied verwacht.

EFFECTEN Bij het vergraven van watergangen kunnen groeiplaatsen van zwanenbloem worden verstoord of verloren gaan. Als gevolg van de ontwikkelingen zullen echter ook nieuwe potentiële groeiplaatsen ontstaan.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen kunnen enkele exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem worden beschadigd en/of kan de standplaats worden vernietigd (artikel 8). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor artikel 8 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten hoeft voor deze soort geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE Op basis van www.zoogdieratlas.nl (3) blijkt dat in de directe omgeving geen waarnemingen van vleermuizen bekend zijn. Uit de ruime omgeving zijn onder meer gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis bekend. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten. De woning is, gezien de bouwconstructie en de gebruikte bouwmaterialen, ongeschikt als verblijfplaats en de bomen zijn van onvoldoende omvang.

Het ligt wel in de verwachting dat vleermuizen in het plangebied foerageren. Zo zal de Snitser Aldfeart door meervleermuis en ruige dwergvleermuis als vlieg- en foerageerroute worden gebruikt en kan laatvlieger in het gehele plangebied foeragerend worden aangetroffen.

Na realisatie van de ontwikkeling zal een hoogwaardiger foerageergebied voor vleermuizen ontstaan. Negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelingen worden niet verwacht.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de voorkomende soorten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vleermuizen verwacht.

CONCLUSIE

4.3

Zoogdieren - overige

De graslanden vormen geschikt leefgebied voor soorten als haas, mol en veldmuis. Tijdens het veldbezoek is in het plangebied ook een haas waargenomen. De watergangen vormen geschikt leefgebied voor woelrat. Daarnaast is het plangebied mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van hermelijn en wezel. Binnen het plangebied wordt echter geen verblijfplaats van deze marterachtigen verwacht. De hierboven genoemde soorten betreffen alle licht beschermde soorten die ook uit geraadpleegde bronnen naar voren komen. Op basis van www.zoogdieratlas.nl (3) blijkt dat in de omgeving (aangrenzend kilometerhok) de streng beschermde waterspitsmuis is waargenomen. Waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een goed ontwikkelde (onder)watervegetatie en ruig begroeide oevers. Binnen het huidige plangebied is voor deze soort geen geschikt leefgebied aanwezig.

INVENTARISATIE

Ten behoeve van de ontwikkelingen zullen de bodem en enkele watergangen worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende soorten (tijdelijk) verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. Als gevolg van de ontwikkelingen zal het plangebied echter uiteindelijk veel waardevoller worden voor zoogdieren. Zo kan op den duur eveneens waterspitsmuis in het plangebied worden verwacht.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

CONCLUSIE

4.4

Vogels

INVENTARISATIE	Het plangebied is gezien de terreinomstandigheden in en rond het plangebied en het huidige gebruik geen hoogwaardig broedgebied voor vogels. Tijdens het veldbezoek, dat plaatsvond tijdens het broedseizoen, werd in het plangebied alleen een paartje scholeksters waargenomen. In een van de bomen op het erf was een vervallen nest van zwarte kraai aanwezig. Mogelijk zullen echter ook soorten zoals merel en winterkoning op het erf tot broeden komen. In de ten noorden en ten westen gelegen graslanden werden meer en ook kritische weidevogels waargenomen. Zo werden op enige afstand ten noordwesten van het plangebied onder meer grutto, krakeend en tureluur gezien. Verblijfplaatsen van vogels die gebruikmaken van een vaste verblijfplaats worden niet in of direct rond het plangebied verwacht.
EFFECTEN	Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal als gevolg van de ontwikkelingen veranderen. De nieuwe situatie zal in het algemeen een hoogwaardiger broed- en foerageergebied voor vogels worden. Doordat terughoudend wordt omgegaan met hoog opgaande begroeiing zullen negatieve effecten op in het aangrenzende gebied broedende weidevogels beperkt zijn. Daar staat tegenover dat de toekomstige natte omstandigheden in het plangebied juist een aantrekkende werking zullen hebben op weidevogels.
CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt. Wanneer men de werkzaamheden tijdens het broedseizoen wil opstarten, dient het terrein voor aanvang van de werkzaamheden door een deskundige te worden onderzocht op het voorkomen van broedvogels. Wanneer broedvogels worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld of moet rond het nest een 'werkvrije' zone in acht worden genomen. In deze zone mag dan niet worden gewerkt teneinde verstoring van de broedende vogel(s) te voorkomen.

4.5

Amfibieën

Het plangebied vormt gezien het agrarische gebruik van de gronden geen hoogwaardig leefgebied voor amfibieën. In het plangebied kunnen wel enkele licht beschermde soorten zoals bruine kikker, meerkikker en kleine watersalamander worden verwacht. Zwaarder beschermde soorten worden op basis van de terreinomstandigheden niet in het plangebied verwacht. Daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (1, 11, 15) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van streng beschermde soorten bekend zijn.

INVENTARISATIE

Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën veranderen. De nieuwe situatie zal een hoogwaardiger leefgebied worden voor amfibieën. Dit onder meer door de aanleg van geïsoleerde wateren. Bij graafwerkzaamheden zullen echter terreindelen worden vergraven, waardoor (overwinterings)verblijfplaatsen worden vernietigd en/of verstoord. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

CONCLUSIE

4.6

Reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (1, 11, 15) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van reptielen bekend zijn. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van reptielen verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.7

Vissen

INVENTARISATIE	Op basis van het Waarnemingenoverzicht 2009 (11) blijkt dat in het betreffende uurhok 13 vissoorten zijn waargenomen (zie bijlage 3). Hieronder zijn vier beschermde soorten. Onder deze beschermde soorten zijn enkele soorten aanwezig, waarvan de aanwezigheid niet op voorhand kan worden uitgesloten in sloten zoals die in het plangebied aanwezig zijn. Vanwege dit gegeven is tijdens het veldbezoek tevens een schepnetinventarisatie uitgevoerd. Hierbij zijn de watergangen in en rond om het plangebied bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissoorten. De watergangen in en rond het plangebied hebben geen bijzondere vegetaties. Door de ligging in een agrarisch gebied zijn de wateren voedselrijk. Er was ten tijde van het veldbezoek zeer weinig onderwatervegetatie aanwezig. Er werd alleen grofhoornblad aangetroffen. De watergangen vormen dan ook geen hoogwaardig leefgebied voor vissen. Bij de bemonstering werden de volgende soorten aangetroffen: blankvoorn, brasem, gibel, kolblei, riviergrondel, tiendoornige stekelbaars en zeelt. Geen van deze soorten is op basis van de Flora- en faunawet beschermd. Met het oog op de aanwezige vegetaties en de resultaten van de bemonstering is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn.
EFFECTEN	Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor vissen veranderen. De nieuwe situatie zal een hoogwaardiger leefgebied worden voor vissen. Dit onder meer door de realisatie van natuurvriendelijke oevers. Bij het vergraven van watergangen kunnen vissen worden verstoord en gedood. Het gaat hierbij echter niet om beschermde soorten.
CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep vissen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vissen verwacht.

4.8

Dagvlinders

INVENTARISATIE	Door het huidige gebruik (maaïen en intensieve begrazing) is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor dagvlinders. In het plangebied komen wel enkele nectar- en waardplanten voor van algemene, niet beschermde soorten zoals kleine vos en klein koolwitje. In het plangebied worden geen beschermde soorten verwacht. Op basis van Het Natuurloket (1) blijkt dat het betreffende kilometerhok goed is onderzocht op de aanwezigheid van dagvlinders, hierbij zijn geen beschermde soorten aangetroffen.
----------------	--

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep dagvlinders ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van dagvlinders verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.9

Libellen

Door het huidige gebruik (onder andere periodiek schonen van de sloten) is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor libellen. In het plangebied komen naar verwachting alleen enkele algemene, niet beschermde soorten voor, zoals lantaarntje.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep libellen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van libellen verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.10

Overige ongewervelden

Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde overige ongewervelde soorten verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde soorten verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

Conclusie en consequenties

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur en belangrijke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden liggen op geruime afstand van het plangebied. Gezien de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Effecten op weidevogels ter plaatse zijn wisselend. Onbekend is of de ontwikkeling van rietveld binnen het provinciaal beleid past. In het kader van het weidevogelbeleid (Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013) is het plan aan de provincie voorgelegd. Vooralsnog is geen reactie ontvangen.

Op voorhand lijkt voor deze activiteit geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig te zijn. De activiteit lijkt met betrekking tot de natuur niet in strijd met het Streekplan Fryslân 2007. Het is echter aan het bevoegd gezag, de provincie Fryslân om dit te bevestigen.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. Wanneer bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels (zie voorwaarden paragraaf 4.4) worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Voor de aanwezige licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden en een noodzaak tot vergunningen te bevestigen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek vijf jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

B r o n n e n

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 4 april 2011 door de heer ing. D.J. Venema en mevrouw drs. H. Vegelin bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 13°C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn de watergangen in en rond het plangebied met behulp van een fijnmazig amfibieënschepnet bemonsterd op het voorkomen van de beschermde vissoorten grote en kleine modderkruiper en bittervoorn. Alle monsters zijn ter plaatse uitgezocht. De gevangen vissen zijn daarbij gedetermineerd en op de vanglocatie teruggezet.

6.2

Media

1. www.natuurloket.nl. Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF);
2. www.telmee.nl. Invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden;
3. www.zoogdieratlas.nl. Verspreidingsinformatie van zoogdieren in Nederland. Zoogdieratlas.nl is een initiatief van de Zoogdierverseniging. De Zoogdierverseniging werkt per provincie samen met diverse organisaties.

6.3

Literatuur

4. Boer, E.P. de en E. van Hijum. Libellen in Friesland. Voorlopige Verspreidingsatlas 1995-2004. Libellenwerkgroep Friesland 'De Hynstebiter', Warns 2005.
5. Brenninkmeijer, A., R.M.G. van der Hut & M. Koopmans, Verspreiding (periode 1995-2008) van beschermde vissoorten in Fryslân, A&W-rapport 1029, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden 2008.

6. BügelHajema Adviseurs, Landschappelijke inpassing Aldfeartsdyk 13, Goënga, Leeuwarden 2011.
7. Koese, B., E.P. de Boer, J.G.M. Guppen, J. Schut & J. Tienstra, De gestreepte waterroofkever in Zuidoost-Friesland: inhaalslag 2008, EIS-Nederland, Leiden 2008.
8. Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber. A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata) (verspreidingsperiode <1980-1999) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.
9. Provincie Fryslân, Natuurbeheerplan 2011, GS 28 september 2010.
- 10 Provincie Fryslân, Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013, GS 18 juli 2006.
11. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2009 (verspreidingsperiode 2000-2009), RAVON 38, jaargang 12 (4): blz. 78-98.
12. Vlinderwerkgroep Friesland & De Vlinderstichting, Dagvlinders in Fryslân: het vluchtige vastgelegd (verspreidingsperiode 1990-1999), Friese Pers Boekerij en KNNV Uitgeverij, Leeuwarden 2000.
13. Vos, S., Werkatlas Zoogdieren in Fryslân - verspreiding 1990-2006, Provincie Fryslân, Leeuwarden 2007.
14. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
15. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), Speciale beschermingszones en beschermde soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005), A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Opgave Het Natuurloket
3. Vissen

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voorzover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 1

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedgekeurde gedragscode (zie het navolgende). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend

TABEL 2

voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3	Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn: - er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn; - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn; - er wordt zorgvuldig gehandeld; - er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.
AFWIJZING	Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.
GEDRAGSCODE	Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.
BEOORDELING	Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de voormalige minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel

rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

BESCHERMDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie dit.

VERGUNNING

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

ORIËNTATIEFA-
SE/VOORTOETS

BEOORDELING	In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de eco- loog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.
VERGUNNINGAANVRAAG	Wanneer geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringsstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.
ADC-CRITERIA	Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplich- te (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.
INSTANDHOUDINGSDOELEN	De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwij- zingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.
AANGEWEZEN	Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van Economische Za- ken, Landbouw en Innovatie (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwij- zingsbesluiten.
BEHEERPLANNEN	Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhou- dingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het be- heerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheer- plan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden conceptbeheerplannen beschikbaar.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990 en een vervolg heeft gekregen in de Nota Ruimte van 2006. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In het Streekplan, het Provinciaal Omgevingsplan en/of de Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMDE GEBIEDEN

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BESCHERMING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecoloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de EHS het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecoloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.

BEOORDELING

Bijlage 2. Opgave van Het Natuurloket ¹ (d.d. 04-04 2011)

[illegible]

Bijlage 3. Vissen in het uurhok 10-38 in en rond het plangebied (10)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	2000-2008	2009		
Baars	x	x		
Blankvoorn	x			
Brasem	x			
Driedoornige stekelbaars	x			
Grote modderkruiper	x		KW	streng beschermd
Kleine modderkruiper	x			middelzwaar beschermd
Kolblei	x			
Paling	x	x		
Pos	x	x		
Rivierdonderpad	x	x		middelzwaar beschermd
Riviergrondel	x			
Snoek	x			
Tienddoornige stekelbaars	x			

Colofon

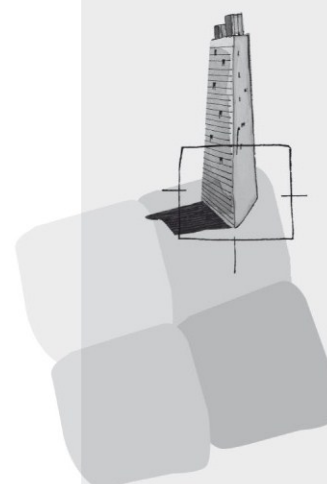
Opdrachtgever
De heer P. Naeyé

Rapport
De heer ing. D.J. Venema
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw ir. M. Teensma
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
027.12.17.01.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort